

30.4.2025

Ruokavirasto
Kirjaamo
PL 200
00027 RUOKAVIRASTO
kirjaamo@ruokavirasto.fi

Lausunto Ruokaviraston ohjeesta Elintarvikkeiden jäljitettävyys
viite 1862/04.02.00.01/2025/1.

Ruokavirasto on pyytänyt lausuntoa Elintarvikkeiden jäljitettävyys -ohjeesta. Eläinlääkärihygieenikkojen yhdistys ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu seuraavan.

Ohje on uusi ja sen on tarkoitus toimia naudanlihan merkitsemisestä ja jäljitettävyystä sekä kalastustuotteiden jäljitettävyystä annettujen ohjeiden rinnalla yleisenä ohjeena sekä viranomaisille että toimijoille jäljitettävyysvaatimuksista. Jäljitettävyyden valvonta on keskeistä mm. elintarvikepetosten tunnistamisessa ja siihen liittyy vielä haasteita niin valvojille kuin toimijoille tunnistaa, mitkä ovat eri tilanteissa jäljitettävyyden vähimmäisvaatimuksia. Tämän vuoksi ohje on toivottu lisä valvonnan tueksi. On hyvä, että ohjeet suunnataan sekä viranomaisille, että toiminnanharjoittajille, mutta tällöin on erityisen tärkeää erottaa selkeästi, mitkä ovat vähimmäisvaatimuksia ja mitkä taas enemmän suositeltava jäljitettävyyden taso. Vaikka erottelua on tehty tekstissä, niin sitä voisi selkeyttää vielä esim. visuaalisilla keinoilla.

Pidemmällä aikavälillä olisi toivottavaa, että kaikki jäljitettävyyteen liittyvä ohjeistus olisi koottu yhteen ohjeeseen. Sillä vältetään toistoa ohjeissa ja varmistetaan, että kaikki osa-alueet ovat yhtäläisesti ajantasaista tietoa ja tulee huomioiduksi toiminnassa/valvonnassa.

4 kaikkia elintarvikkeita koskevat jäljitettävyysvaatimukset

On todella hyvä, että Ruokavirasto on tulkinut ohjeeseen vaadittavat jäljitettävyystiedot listauksena, koska niitä ei vastaavasti listata lainsäädännössä.

Listauksessa edellytetään, että toimitettujen elintarvikkeiden tulee olla "riittävällä tarkkuudella yhdistettävissä" niitä koskeviin jäljitettävyystietoihin senkin jälkeen, kun elintarvike on syöty. Terminä sana riittävä, on monitulkintainen ja sen vuoksi olisi erittäin tärkeää saada käytännön esimerkkejä sekä niistä tilanteista, jolloin jäljitettävyys katsotaan riittäväksi, että niistä tilanteista, joissa on puutteita suhteessa vaadittuun "riittävään".

6.1 Eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyys

Ohjeen selkeyttä lisäisi se, jos ohjeessa mainittaisiin koostetusti ne elintarvikeryhmät, joilta edellytetään asiakirjoissa erätietoja, eikä lähetyksen yksilöivä viite ole riittävä.